

Botanikern
**Paul
Olofsson**
från Vårdö

Född 21 juni 1896, död 22 februari 1980.

*"Ett sporbärande blad
klargjorde saken för mig, det var
Cryptogramme crispa."*

(Citat av Paul Olofsson ur Memoranda
Societatis pro Fauna et Flora Fennica 15:2-4.)

Paul Olofsson (PO) växte upp i Vargata som son till skeppsredaren och bonden Kortex Olofsson och hans hustru Anna. 1917 blev han student vid Ålands lyceum. Han studerade i jordbruksskola i Sverige och övertog hemgården Kortexas (Östergårds).

PO engagerade sig i samhällslivet och hade många förtroendeuppdrag i både kommunen och församlingen. Men hans stora intresse var botanik och att samla växter. På söndagarna brukade han ro ut till holmarna för att studera växter. Han intresserade sig särskilt för den växtgrupp där majranunklerna ingår. Av det hundratal ranunkelarter han hittade på Vårdö var 37 arter endast kända härifrån. En ranunkel har uppkallats efter honom, *Ranunculus Olofssonii*. Han gav också ut en liten bok om växter som heter *Ranunculus auricomus-gruppen i Vårdö*. Där finns anteckningar om var på Vårdö han hittade växterna. Boken finns på Vårdö bibliotek för den intresserade.

PO samarbetade intensivt med Helsingfors universitet och Botaniska institutionen. Carl-Adam Haeggström, pensionerad professor i botanik vid Helsingfors universitet, berättar att PO:s insamlingar av majranunkler ingår i Botaniska muse-

ets i Helsingfors samlingar. Där ingår också ett digert material av rönнар från Vårdö. PO har hela 726 noteringar i museets databas och intar därmed en 32:a plats bland personer vars insamlingar och fältanteckningar ingår i databasen.

I brevväxling med Haeggström berättade PO om sin intensiva jakt efter den sällsynta ormbunken krusbräken, *Cryptogramma crispa*, en fjällväxt som växer i klippspringor och bland stenar. Den hade påträffades i Vargata 1885. PO lyckades hitta den 1938 bakom sitt eget fähus! Tyvärr torkade den bort den varma sommaren därpå.

Förutom växter samlade PO också på fjärilar och svampar. Hans brinnande intresse för naturen omkring oss kan inspirera än idag. Kanske det växer rariteter på din tomt? Njut av våren, vårdöbor!

Källor: Carl-Adam Haeggström, Douglas Lindén samt boken Familjer och gårdar i Vårdö (2001) av Håkan Skogsjö. Fotot är ur B Olofssons samling.

Ranunkel Olofssonii efter tygtryck av Ann-Mari Enqvist